

See on kokkuvõte algsest otsusest, mis on kättesaadav regionaalhaldusameti veebilehel www.avi.fi soome keeles rubriigis „Koroonaoatsused“ või rootsi keeles rubriigis „Coronadelgivningar“

SOOME NAKKUSHAIGUSTE SEADUSE § 16 KOHANE OTSUS KOHUSTUSLIKU TERVISEKONTROLI KOHTA LÖUNA-SOOME REGIONAALHALDUSAMETI PIIRKONNA PIIRIPUNKTIDES

HALDUSASI

Nakkushaiguste seaduse § 16 kohane otsus tervisekontrolli määramiseks, et kooskõlas nakkushaiguste kohta välja antud valitsuse määruse §-ga 1 tõkestada SARS-CoV-2 viiruse põhjustatava üldohtliku COVID-19 nakkushaiguse levikut.

HALDUSASJA TAUST

Maailma terviseorganisatsioon WHO kuulutas koroonaviiruse epideemia 11.03.2020 pandeemiaks. Koroonaviirus on üldohtlik nakkushaigus.

Sotsiaal- ja tervishoiuministerium (STM) väljastas 27.11.2021 juhendi nakkushaiguste seaduse kohaste meetmete kohta reisijate suhtes, kes on viibinud riikides, kus on tuvastatud koroonaviiruse tüve B.1.1.529 levik.

Tervise ja heaolu instituudi (THL) 27.11.2021 esitatud teabe kohaselt on THL praeguste epidemioloogiliste andmete ja ettevaatuspõhimõtte alusel seisukohal, et isiku viibimine järgmistes riikides võib tuua kaasa tema kokkupuute uue viirustüvega B1.1.529 (omikrontüvi): Lõuna-Aafrika Vabariik, Namiibia, Botswana, Zimbabwe, Lesotho, eSwatini (Svaasimaa), Mosambiik ja Malawi.

Tervise ja heaolu instituut avaldas 27.11.2021 veebilehe „Uus murettekitav koroonaviiruse tüvi omikron (B.1.1.529) (sm „Uusi huolestuttava koronaviirusmuunnos omikron (B.1.1.529)“ <https://thl.fi/fi/web/infektiotaudit-ja-rokotukset/ajankohtaista/ajankohtaista-koronaviruksesta-covid-19/tarttuminen-ja-suojautuminen-koronavirus/muuntuneet->

koronaviirused/uusi-huolta-aiheuttava-koronaviirusmuunnos-omicron-b.1.1.529-, kus uuendatakse loetelu nendest riikidest, kus viibimine võib tuua kaasa kokkupuute uue omikroni viirustüvega.

Sotsiaal- ja tervishoiuministerium parandas 01.12.2021 (VN/31072/2021) ringkirja, mille andis välja 27.11.2021. Paranduse kohaselt ei pea tervisekontrolli läbima transpordi- ja logistikasektoris tegutsevad reisi- ja kaubaliikluse sõidukijuhid; vee- ja õhusõiduki või rongi meeskonnad tööülesannete täitmisel ega vahetusmeeskonnad teel tööle või töölt koju. Nimetatud transpordi- ja logistikasektori töötajatele tuleb siiski pakkuda võimalust teha koroonatest omal soovil ning juhul, kui tal on koroonahaigusele viitavaid sümptomeid või on muul põhjusel alust kahtlustada koroonahaigust.

ÄRAKUULAMINE

Ärakuulamine oleks võinud ohustada selle otsuse eesmärgi saavutamist, sest sellest tulenev hilinemine oleks tekitanud suurt kahju inimeste tervisele ja üldohutusele, mistõttu ei ole haldusseaduse (434/2003) § 34 lõike 2 punkti 4 kohaselt ärakuulamist korraldatud.

REGIONAALHALDUSAMETI OTSUS JA PÕHJENDUSED

Määrus

Regionaalhaldusamet määrab nakkushaiguste seaduse § 16 alusel kõik Lõuna-Soome regionaalhaldusameti piirkonna piiripunktide kaudu Soome sisenevad isikud, kes on viibinud viimase 14 päeva kestel riikides, kus on tuvastatud viirustüve B.1.1.529 (omikron) levik, läbima terviseametnike korraldatud tervisekontrolli, et ennetada üldohtliku COVID-19 haiguse levikut.

Tervise ja heaolu instituut haldab veebilehte, kus uuendab riikide loetelu, kus on tuvastatud B.1.1.529- ehk omikron-viiruse levik.

Määrus ei kehti alla 6-aastastele lastele. Määrus ei kehti transpordi- ja logistikatöötajatele tööülesannete täitmisel ega nendega seotud reisimisel.

Määrus kehtib 01.12.2021–31.12.2021.

See otsus tühistab Lõuna-Soome regionaalhaldusameti 27.11.2021 antud nakkushaiguste seaduse § 16 järgsed määrused ESAVI/41477/2021 ja ESAVI/41482/2021 ajavahemiku 01.12.2021–31.12.2021 kohta.

Põhjendused

Kohaldatavad õigusaktid

Nakkushaiguste seaduse § 14 kohaselt peab omavalitsus korraldama üldisi nakkushaiguste vältimiseks vajalikke vaktsineerimisi ja tervisekontrolle. Vaktsineerimine või tervisekontrolli läbimine on vabatahtlik.

Nakkushaiguste seaduse § 15 kohaselt võib regionaalhaldusamet kehtestada tegevuspiirkonna teatud paikkonnas või teatud töökohal, asutuses, transpordivahendis või muus kohas viibivatele isikutele tervisekontrolli, kui selline kontroll on vajalik üldohtliku nakkushaiguse leviku takistamiseks. Tervisekontrolli läbimine on vabatahtlik.

Tervisekontrolli teeb arst või asjakohase väljaõppe saanud muu tervishoiutöötaja arsti järelevalve all. Tervisekontrolli osana võidakse võtta vajalikke proove ja teha uuringuid, mis ei tekita uuritavale märkimisväärset kahju.

Nakkushaiguste seaduse § 16 kohaselt võib regionaalhaldusamet otsustada, et §-dele 14 ja 15 vastava tervisekontrolli läbimine on kohustuslik, kui see on üldohtliku nakkushaiguse või põhjendatult üldohtlikuks peetava nakkushaiguse leviku takistamiseks vältimatult vajalik. Otsus võib puudutada ühte isikut või paljusid isikuid.

Omavalitsuse või tervishoiuringkonna teenistuses nakkushaiguste vastutav arst võib teha üksikisiku kohta kohustusliku tervisekontrolli läbimise otsuse, kui see on üldohtliku nakkushaiguse või põhjendatult üldohtlikuks peetava nakkushaiguse leviku takistamiseks vältimatult vajalik.

Nakkushaiguste seaduse § 22 kohaselt peab üldohtlikku või jälgitavasse nakkushaigusesse haigestunud või põhjendatult haigestumise kahtlusega isik või sellise haigusega kokku puutunud või põhjendatult kokkupuutumises kahtlustatav isik esitama asja uurivale tervishoiutöötajale oma nime, sünniaja või isikukoodi, kontaktandmed, elukohta või muu asukohta ning muud nakkushaiguse leviku tõkestamiseks vältimatult vajalikud andmed. Üldohtlikusse või jälgitavasse nakkushaigusesse haigestunud või põhjendatult haigestumise kahtlusega isik peab avaldama asja uurivale tervishoiutöötajale nakkushaiguse leviku takistamiseks oma arvamuse nakatumise viisi, aja ja koha kohta ning isikute nimed, kes võisid olla nakatumise allikaks või saajaks.

Nakkushaiguste seaduse §-s 88 viidatakse Soome karistusseadustiku (39/1889) 44. peatüki §-le 2, milles sätestatakse tervisekaitsealase süüteo eest määratav karistus. Karistusseadustiku nimetatud sätte alusel võidakse isikule mõista tervisekaitsealase süüteo eest rahaträhv

või kuni kolm kuud vangistust, kui isik ei täida tahtlikult või raske hooletuse tõttu nakkushaiguste seaduse §-s 16 määratud kohustusi.

Valitsuse nakkushaiguste määruse § 1 lõike 1 punkti 14 kohaselt on uue koroonaviiruse põhjustatud nakkus üldohtlik nakkushaigus.

Järeldused

COVID-19 haiguse leviku tõkestamine on ühiskondlikult tähtis, et kaitsta kodanike põhiõigust elule ja turvalisusele. Seepärast on COVID-19 nakkuse leviku tõkestamisel esmatähtis tuvastada nakkusallika ja nakkusega kokku puutunud isikud ning vältida nakkuse edasikandmist.

Lõuna-Aafrika Vabariigis ja Botswanas on avastatud uus koroonaviiruse tüvi B.1.1.529, milles on mitmeid viiruse ogavalgu struktuuriga seotud genotüübi mutatsioone. Nende mutatsioonide tõttu peljatakse, et viirus levib varasematest viirustüvedest tõhusamalt ning võib põhjustada ka varem koroonat põdenute ja täisvaktsineeritute haigestumist. EL-i riigid otsustasid 26.11.2021 aktiveerida piiride terviseohutust puudutava nn hädapiduri mehhanismi, mille kohaselt tuleb EL-i riikidel viivitamata katkestada reisiliiklus Botswanast, eSwatinist, Lesothost, Mosambiigist, Namiibiast, Lõuna-Aafrika Vabariigist ja Zimbabwe. EL-i suuniste kohaselt peavad liikmesriigid testima ja määrama vaktsineerimisstaatuses olenemata karantiini kõik nimetatud riikidest saabuvad reisijad ning ennetama nakkuse võimalikku edasikandumist, hoolitsedes võimalikult tõhusa nakkuse leviku seire eest.

Tervise ja heaolu instituudi (THL) 27.11.2021 esitatud teabe kohaselt on THL praeguste epidemioloogiliste andmete ja ettevaatuspõhimõtte alusel seisukohal, et isiku viibimine järgmistes riikides võib tuua kaasa tema kokkupuute uue viirustüvega B1.1.529 (omikrontüvi): Lõuna-Aafrika Vabariik, Namiibia, Botswana, Zimbabwe, Lesotho, eSwatini (Svaasimaa), Mosambiik ja Malawi. Tervise ja heaolu instituut haldab veebilehte (<https://thl.fi/fi/web/infektiotaudit-ja-rokotukset/ajankohtaista/ajankohtaista-koronaviruksesta-covid-19/tarttuminen-ja-suojautuminen-koronavirus/muuntuneet-koronavirukset/uusi-huolta-aiheuttava-koronavirusmuunnos-omicron-b.1.1.529->) kus uuendab pidevalt loetelu nendest riikidest, kus viibimine võib tuua kaasa kokkupuute uue B1.1.529- ehk omikron-viirustüvega.

Sotsiaal- ja tervishoiuministerium on seisukohal, et uus koroonaviiruse tüvi B.1.1.529 kujutab endast märkimisväärset ohtu rahvastiku tervisele ja heaolule, muudab vaktsiini kaitse ebapiisavaks ning halvendab epideemiaolukorda. Kuna täpsemad uurimisandmed veel puuduvad, tuleb viirustüve tekitatud ohuga tegeleda ettevaatuspõhimõtte kohaselt tõhusate meetmetega, mille abil püütakse teha kindlaks kõik isikud, kel võib olla nimetatud viirustüvest põhjustatud nakkus, ennetada võimalikke nakatumisi ja seeläbi viirustüve põhjustatud haiguse levikut. Ministeriumi hinnangul on põhjendatud viivitamata kaaluda, et kõik reisijad, kes on viibinud viimase 14 päeva kestel riikides, kus on

avastatud nimetatud viirustüve levik, kohustatakse läbima nakkushaiguste seaduse § 16 kohaselt kohustusliku tervisekontrolli olenemata sümptomitest ja vaktsineerimisstaatuselt.

Sotsiaal- ja tervishoiuministeeriumi andmetel saab rakendada kohustusliku tervisekontrolli otsust ka isiku suhtes, kes esitab nakkushaiguste seaduse §-s 16 nimetatud tõendi.

Sotsiaal- ja tervishoiuministeerium parandas 01.12.2021 ringkirja selliselt, et nakkushaiguste seaduse § 16 järgset kohustuslikku tervisekontrolli ei pea läbima transpordi- ja logistikasektoris tegutsevad reisi- ja kaubaliikluse sõidukijuhid; vee- ja õhusõiduki või rongi meeskonnad tööülesannete täitmisel ega vahetusmeeskonnad teel tööle või töölt koju. Nimetatud transpordi- ja logistikasektori töötajatele tuleb siiski pakkuda võimalust teha koroonatest omal soovil ning juhul, kui tal on koroonahaigusele viitavaid sümptomeid või on muul põhjusel alust kahtlustada koroonahaigust.

Lõuna-Soome regionaalhaldusamet on seisukohal, et nakkushaiguste seaduse §-des 16a–g esitatud riiki sisenemise sätted ei ole uue koroonaviiruse tüve avastamise tõttu enam üksi piisavad ja üldhinnangu kohaselt on nakkushaiguste seaduse § 16 kohane otsus selles ulatuses Lõuna-Soome regionaalhaldusameti piirkonna piiripunktides vältimatult vajalik.

Regionaalhaldusamet määrab eespool selle otsuse punktis määrus sätestatu kohaselt nakkushaiguste seaduse § 16 kohaselt kõik Lõuna-Soome regionaalhaldusameti piirkonna piiripunktide kaudu Soome sisenevad isikud, kes on viibinud viimase 14 päeva kestel riikides, kus on tuvastatud viirustüve B.1.1.529 (omikron) levik, läbima terviseametnike korraldatud tervisekontrolli, et ennetada üldohtliku COVID-19 haiguse levikut.

Tervise ja heaolu instituut haldab veebilehte, kus uuendab riikide loetelu, kus on tuvastatud B.1.1.529- ehk omikron-viiruse levik.

Määrus ei kehti alla 6-aastastele lastele. Määrus ei kehti transpordi- ja logistikatöötajatele tööülesannete täitmisel ega nendega seotud reisimisel.

Määrus kehtib 01.12.2021–31.12.2021. Regionaalhaldusamet leiab, et olukorra raskust arvestades on põhjendatud, et määrus jõustuks viivitamata.

See otsus tühistab Lõuna-Soome regionaalhaldusameti 27.11.2021 antud nakkushaiguste seaduse § 16 järgsed määrused ESAVI/41477/2021 ja ESAVI/41482/2021 ajavahemiku 01.12.2021–31.12.2021 kohta.

Kui nakkushaiguste seaduse § 16 alusel tervisekontrolli määratud isik talle seatud kohustust ei täida, võib omavalitsuse või tervishoiuringkonna

nakkushaiguste vastutav arst paluda nakkushaiguste seaduse § 89 alusel ametkondlikku abi.

Regionaalhaldusamet märgib lisaks, et kui isik selles otsuses määratud kohustuslikust tervisekontrollist keeldub, võidakse rakendada karistusseadustiku 44. peatüki § 2 sätteid. Karistusseadustiku 44. peatüki § 2 kohaselt määratakse isikule, kes jätab tahtlikult või raske hooletuse tõttu nakkushaiguste seaduse §-s 16 nimetatud kohustusliku tervisekontrolli nõude täitmata, tervisekaitset puudutava rikkumise eest trahv või kuni kolmekuune vangistus, kui sama teo eest ei määrata mõne muu õigusakti alusel rangemat karistust.

KOHALDATAVAD ÕIGUSAKTID

Soome põhiseadus (731/1999) §-d 7, 10, 22

Soome nakkushaiguste seadus (1227/2016) §-d 1, 6, 8, 9, 14, 15, 16, 16a–g, 22, 60, 63, 88 ja 89

Soome karistusseadustik (39/1889) § 44

Soome valitsuse määrus nakkushaiguste kohta (146/2017) § 1

EDASIKAEBAMINE

Selle otsuse võib vaidlustada nakkushaiguste seaduse § 90 lõike 1 alusel Hämeenlinna halduskohtus. Edasikaebamisjuhend on lisas.

JÕUSTUMINE

See otsus jõustub nakkushaiguste seaduse § 91 alusel kohe, hoolimata võimalikust edasikaebamisest.

LISATEAVE

Vajaduse korral annab lisateavet regionaalhaldusameti peaarst Anne Hiiri, tel 0295 016 000 (üldtelefon).

juhataja asetäitja,
juhataja

Riku-Matti Lehikoinen

juhataja,
regionaalhaldusameti peaarst

Anne Hiiri

LISAD

Lisa 1, Lõuna-Soome regionaalhaldusameti tegevuspiirkonna vallad

TEADA ANDMINE JA TASU**Otsuse üldteadaanne**

Otsusest teatatakse üldteadaandena. Dokument on kõigile kättesaadav Lõuna-Soome regionaalhaldusametis kuni 31.12.2021. Otsuse avaldamisest teatatakse üldises teabevõrgus regionaalhaldusameti veebilehel www.avi.fi.

Otsus loetakse teatavaks tehtuks seitsmendal päeval pärast seda, kui nimetatud teade on regionaalhaldusameti veebilehel avaldatud.

Teadmiseks

Lõuna-Soome regionaalhaldusameti tegevuspiirkonna vallad ja vallaliidud

Lõuna-Soome regionaalhaldusameti tegevuspiirkonna tervishoiuringkonnad, kel palutakse teavitada otsusest piirkonna valdade nakkushaiguste vastutavaid arste

Lõuna-Soome regionaalhaldusameti tegevuspiirkonna politseijaoskonnad

Lõuna-Soome regionaalhaldusameti tegevuspiirkonna päästeametid

Piirivalveameti staap, kellel palutakse otsusest teada anda Lõuna-Soome piiripunktidele

Toll

Helsingin Satama Oy

Lappeenranta Airport

Finavia Oyj

Sotsiaal- ja tervishoiuala lubade ja järelevalve amet

Tervise ja heaolu instituut

Sotsiaal- ja tervishoiuministerium

Valitsuse kantselei kommunikatsiooniosakond

Tasuta